

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi verotuslain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan verotuslain ilmoittamisvelvollisuutta, verotuksen toimittamista ja ennakonpidätysten hyväksi lukemista koskevia säännöksiä muutettaviksi siten, että verohallitukselle annettaisiin valta eräissä tapauksissa vapauttaa verovelvollinen veronalaisen tulon ilmoittamisesta veroilmoituksessa. Tulon verotus ja ennakonpidätysten hyväksi lukeminen tapahtuisivat tällöin suorituksen maksajalta saatujen tietojen perusteella.

Esitys liittyy sosiaalietuuksien verotusuudistukseen, jota koskevat tulo- ja varallisuusverolain ja enakkoperintälain muutokset tulevat voimaan vuoden 1982 alusta lukien.

Laki on tarkoitus saattaa voimaan heti Eduskunnan hyväksyttyä sen. Sitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 1982 toimitettavaan verotukseen.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Verotuslain (482/58) mukaan tulee verovelvollisen, jolla on verovuotena ollut veronalaista tuloa tai varallisuutta, verotusta varten antaa kehotusta veroilmoitus. Veroilmoituksessa on riittävästi eritellen ilmoitettava veronalaisten tulo ja varallisuus sekä niistä tehtävät vähennykset. Veroilmoitus on annettava käyttäen verohallituksen kutakin tarkoitusta varten vahvistamaa lomaketta. Verotuslaissa ei ole säännöstä, jonka perusteella veroilmoitusta ei olisi annettava tai jotakin tulo- tai varallisuus-erää ei olisi tarpeen ilmoittaa esimerkiksi tulon tai varallisuuden vähäisyyden takia tai siitä syystä, että veroviranomaiset saavat tarvittavat tiedot jotakin muuta kautta kuin veroilmoituksesta.

Tulo- ja varallisuusverolakiin 26 päivänä kesäkuuta 1981 tehdyllä muutoksella (478/81) tulevat vuoden 1982 alusta lukien veronalaiksi sairausvakuutuslain nojalla maksettavat

päivä- ja äitiysrahat sekä eräät tapaturma- ja liikennevahinkoturvan nojalla maksettavat korvaukset. Kesäkuun 12 päivänä 1981 annetussa kansaneläkeuudistukseen liittyvässä hallituksen esityksessä Eduskunnalle (HE 98/1981 vp.) ehdotetaan, että kansaneläkelain mukainen pohjaosa ja lisäosa tulisivat veronalaisiksi tuloiksi vuoden 1983 alusta. Näistä tuloista ja niistä toimitetuista ennakonpidätyksistä verohallinnon on mahdollista saada tiedot suoraan kansaneläkelaitokselta ja vakuutusyhtiöiltä. Tällöin ei ole tarpeen antaa suorituksen saajalle pidätystodistusta niissä tapauksissa, jotka verohallitus määrää. Tämän menettelyn mahdollistavat muutokset enakkoperintälakiin on tehty 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetulla lailla (482/81).

Veroilmoituksen antamisvelvollisuutta koskevan pääsäännön sisältävään verotuslain 33 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jossa oikeutettaisiin verohallitus antamaan veroilmoituksen antamisvelvollisuutta rajoittavia määräyksiä. Näillä määräyksillä voitaisiin va-

pauttaa veroilmoituksen antamisesta sellaiset verovelvolliset, jotka saavat ainoastaan edellä mainituilla uudistuksilla veronalaisiksi tulevia suorituksia. Niiden verovelvollisten osalta, jotka saavat muiden veronalaisten tulojen lisäksi sellaisia suorituksia, joista verohallinnon on mahdollista saada tiedot suoritusten maksajilta, verohallitukselle ehdotetaan säädettäväksi oikeus antaa tulojen ilmoittamisvelvollisuutta rajoittavia määräyksiä. Tämä säännös lisättäisiin uutena 5 momenttina verotuslain 35 §:ään, jossa on säädetty, mitä veroilmoituksessa on ilmoitettava. Teknisen kehityksen myötä veroilmoituksen antamisvelvollisuuden ulkopuolelle jäävien verovelvollisten ja ilmoittamisvelvollisuuden ulkopuolelle jäävien tulojen määrää voitaisiin verohallituksen päätöksellä laajentaa koskemaan myös muita kuin edellä mainittuja henkilö- ja tuloryhmiä. Näin voidaan vähentää esimerkiksi eläkkeensaajien veroilmoituksen täyttämisen velvollisuutta.

Verotuslain 72 §:n 1 momentin 1 kohdassa ehdotetaan säädettäväksi, miten verotusta toimitettaessa otetaan huomioon paitsi veroilmoituksesta ilmenevät tiedot myös ne tiedot, jotka veroviranomainen on saanut suoraan suoritusten maksajilta.

Jos sellainen tulo, jonka osalta veroilmoituksen antamisvelvollisuutta tai ilmoittamisvelvollisuutta on ehdotettujen 33 §:n 5 momentin ja 35 §:n 5 momentin säännösten nojalla verohallituksen päätöksellä rajoitettu, jäisi kokonaan tai osaksi verottamatta, verovelvollista ei jälkiverotettaisi tulosta, koska hänen syykseen ei voitaisi lukea sellaista virhettä, jota verotuslain 83 §:ssä jälkiverotukselta edellytetään. Verotusta voitaisiin kuitenkin verotuslain 82 §:n nojalla oikaista, jos esimerkiksi tiedon

siirrossa tiedon antajan ja veroviranomaisen välillä tai viranomaisessa on tapahtunut tekninen virhe. Edellä mainittuihin lainkohtiin ei ehdoteta tehtäväksi muutoksia.

Verotuslain 105 §:ssä säädetään, että verovelvollisen on liitettävä saamansa pidätystodistukset veroilmoitukseensa saadakseen toimitetut ennakonpidätykset maksuunpantavien verojen lyhennykseksi. Edellä mainitun ennakko-perintälain muutoksen nojalla verohallitus voi määrätä, ettei kaikista tuloista ja toimitetuista ennakonpidätyksistä ole annettava pidätystodistusta. Tästä syystä ehdotetaan pykälän 1 momenttia muutettavaksi siten, että verohallitus voisi myös määrätä, ettei pidätystodistusta tällöin ole tarpeen liittää veroilmoitukseen. Pykälään lisättävään 3 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan verohallitus antaisi määräykset ulkomaalla toimitetun ennakonpidätyksen lukemisesta Suomessa maksuunpantavien verojen lyhennykseksi.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan heti, kun Eduskunta on hyväksynyt sen. Sitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 1982 toimitettavaan verotukseen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

verotuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun verotuslain (482/58) 72 §:n 1 momentin 1 kohta ja 105 §:n 1 momentti sekä

lisätään 33 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 29 päivänä joulukuuta 1967 ja 31 päivänä joulukuuta 1974 annetuilla laeilla (615/67 ja 1025/74), uusi 5 momentti, 35 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 31 päivänä joulukuuta 1974 annetuilla laeilla (1024/74 ja 1025/74) ja 23 päivänä joulukuuta 1977 annetulla lailla (1002/77), uusi 5 momentti ja 105 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

33 §

Verohallitus voi antaa 1 momentissa säädettyä veroilmoituksen antamisvelvollisuutta rajoittavia määräyksiä.

35 §

Verohallitus voi antaa 1 momentissa säädettyä tulojen ilmoittamisvelvollisuutta rajoittavia määräyksiä.

72 §

Verotusta toimitettaessa on ennen muiden paitsi luonnollisten vähennysten ja velan korkeiden sekä indeksi- ja kurssitappioiden vähentämistä kunkin tulolähteen ja varallisuuden osalta:

1) jollei ilmene syytä, minkä vuoksi verotuksen perusteeksi ei voida asettaa veroilmoitusta sellaisenaan ja veroviranomaisen suorituksen maksajilta suoraan saamia tietoja tuloista, joiden ilmoittamisvelvollisuutta on 33 §:n 5 momentin ja 35 §:n 5 momentin nojalla rajoitettu, vahvistettava verotettava tulo ja varallisuus veroilmoituksen ja suorituksen maksajilta

saatujen tietojen mukaan (*ilmoitettuihin tietoihin perustuva verotus*);

105 §

Saadakseen lukea maksettavakseen pantavan veron ja kansaneläkevakuutusmaksun lyhennykseksi ennakoperintälain mukaan ennakko- na pidätetyt määrät verovelvollisen tulee, jollei verohallitus toisin määrää, liittää veroilmoitukseensa verokirjansa ja muut saamansa pidätystodistukset.

Vieraasta valtiosta Suomeen siirretty 103 §:n 1 momentissa tarkoitettu ennakko luetaan täällä maksuunpantavan veron ja kansaneläkevakuutusmaksun lyhennykseksi sen mukaan kuin verohallitus tarkemmin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen ker-
ran vuodelta 1982 toimitettavaan verotukseen.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 1981

Tasavallan Presidentin estyneenä ollessa

Pääministeri

MAUNO KOIVISTO

Ministeri Mauno Forsman

Laki verotuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun verotuslain (482/58) 72 §:n 1 momentin 1 kohta ja 105 §:n 1 momentti sekä

lisätään 33 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 29 päivänä joulukuuta 1967 ja 31 päivänä joulukuuta 1974 annetuilla laeilla (615/67 ja 1025/74), uusi 5 momentti, 35 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 31 päivänä joulukuuta 1974 annetuilla laeilla (1024/74 ja 1025/74) ja 23 päivänä joulukuuta 1977 annetulla lailla (1002/77) uusi 5 momentti ja 105 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

33 §

Verohallitus voi antaa 1 momentissa säädettyä veroilmoituksen antamisvelvollisuutta rajoittavia määräyksiä.

35 §

Verohallitus voi antaa 1 momentissa säädettyä tulojen ilmoittamisvelvollisuutta rajoittavia määräyksiä.

72 §

Verotusta toimitettaessa on ennen muiden paitsi luonnollisten vähennysten ja velan korkeiden sekä indeksi- ja kurssitappioiden vähentämistä kunkin tulolähteen ja varallisuuden osalta:

1) jollei ilmene syytä, minkä vuoksi veroilmoitusta sellaisenaan ei voida asettaa verotuksen perusteeksi, vahvistettava verotettava tulo ja omaisuus sen mukaan (ilmoituksen mukainen verotus);

1) jollei ilmene syytä, minkä vuoksi verotuksen perusteeksi ei voida asettaa veroilmoitusta sellaisenaan ja veroviranomaisen suorituksen maksajilta suoraan saamia tietoja tuloista, joiden ilmoittamisvelvollisuutta on 33 §:n 5 momentin ja 35 §:n 5 momentin nojalla rajoitettu, vahvistettava verotettava tulo ja varallisuus veroilmoituksen ja suorituksen maksajilta saatujen tietojen mukaan (ilmoitettuihin tietoihin perustuva verotus);

105 §.

Saadakseen lukea maksettavakseen pantavan veron ja kansaneläkevakuutusmaksun lyhennykseksi ennakoperintälain mukaan ennakko-
na pidätetyt määrät verovelvollisen tulee veroilmoitukseensa liittää verokirjansa ja muut saamansa pidätystodisteet.

105 §

Saadakseen lukea maksettavakseen pantavan veron ja kansaneläkevakuutusmaksun lyhennykseksi ennakoperintälain mukaan ennakko-
na pidätetyt määrät verovelvollisen tulee, jollei verohallitus toisin määrää, liittää veroilmoitukseensa verokirjansa ja muut saamansa pidätystodistukset.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

Vieraasta valtiosta Suomeen siirretty 103 §:n 1 momentissa tarkoitettu ennakko luetaan täällä maksuunpantavan veron ja kansaneläkevakuutusmaksun lyhennykseksi sen mukaan kuin verohallitus tarkemmin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1982 toimitettavaan verotukseen.

